

D ů v o d y:

Jest rozřešiti otázku, zda tu jde o opatření týkající se správy společného domu podle §§ 833—835 obč. zák. či jen o rozdělení užitků ve smyslu §§ 839—840 obč. zák. Navrhovatelce běží o to, jaké opatření má být učiněno v příčině obytné kuchyně a v tom směru učinila také konečný návrh, aby soud o upotřebení a užívání dotčené místnosti rozhodl. Nejde tu proto o otázku rozdělení užitků, nýbrž o otázku správy společného domu, kterou jest podle § 835 obč. zák. řešiti v řízení nesporném a nikoliv sporem, v němž by také bylo nesnadno vymeziti žalobní návrh tak, aby úplně vyčerpával zájem navrhovatelky. Že ustanovení § 835 obč. zák. neplatí jen při mimořádné, nýbrž i při řádné správě, jde-li o rovnost hlasů, bylo již vyřešeno v rozhodnutích nejvyššího soudu uveřejněných ve Sb. n. s. pod čís. 12881 a 5558 v důvodech. Mínil-li rekursní soud, že by nesporný soudce ani spornou otázku nemohl rozřešiti, hledíc k mnoha sporným okolnostem, stačí poukázati na ustanovení § 25 zákona čís. 100/31 Sb. z. a n. a na to, že § 23 cit. zák. poskytuje nespornému soudci prostředky, by si mohl spolehlivě a úplně zjistiti skutkový podklad pro své opatření (Sb. n. s. 9148).

Čís. 15366.

Pojem »definitivního ustanovení« zaměstnance v soukromých službách není občanským zákonem upraven.

Z pouhé skutečnosti, že byla zaměstnanci udělena definitiva, neplyne, že byl sjednán služební poměr nevypověditelný nebo vypověditelný jen za určitých předpokladů.

(Rozh. ze dne 3. září 1936, Rv II 484/36.)

Žalobce byl zaměstnán u žalované soukromé dráhy jako strojevůdce-čekatel. Podle jeho přednesu byl od 1. července 1923 jmenován definitivním zaměstnancem, a vztahují se na něho předpisy služebního řádu zaměstnanců ČSD., ježto byly intimovány a publikovány žalovanou dne 7. března 1932. Žalovaná dala žalobci ke dni 1. července 1932 výpověď kvartální a od té doby mu nevyplácí požitky, avšak neprávem, protože žalobce jako definitivní zaměstnanec mohl být ze služby propuštěn podle § 92 služebního řádu jen po řádném disciplinárním šetření a disciplinárním nálezem. Výpověď, kterou dostal, jest proto neúčinnou a domáhá se proto žalobce, by mu žalovaná vyplácela nadále služební požitky, zejména za měsíc červenec 1932 ve výši zažalované částky. **P r v ý s o u d** uznal podle žaloby. **O d v o l a c í s o u d** žalobu zamítl.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Ing. O. jako správce provozu žalované dráhy zavedl sice služební řád čs. státních drah (ovšem jen pro obor disciplinárního řízení), ale učinil tak o své újmě bez předchozího souhlasu správní rady, která toto opatření ani dodatečně neschválila. Na základě stanov žalované a hledě k uvedenému zjištění vyložil odvolací soud správně, že ing. O. jako pouhý správce provozu nebyl oprávněn učiniti o své újmě tak dalekosáhlé opatření, jako jest zavedení služebního řádu, vydaného pro čsl. státní dráhy, a že nebyla jím žalovaná vázána. Nebylo-li tu ani služebního řádu platného pro právní poměr mezi žalobcem a žalovanou, ani zvláštní úmluvy, tedy jest tento poměr posuzovati podle všeobecně platných předpisů o smlouvě služební. Nelze ovšem použiti předpisů zákona o obchodních pomocnících ze dne 16. ledna 1910 čis. 20 ř. z., neboť v § 5 tohoto zákona byli z jeho dosahu výslovně vyloučeni zaměstnanci železnic — to jest zaměstnanci železných drah sloužících veřejné dopravě. Takovým zaměstnancem byl i žalobce, neboť o žalované místní dráze jest obecně známo, že sloužila veřejné dopravě. Na žalobce se tedy nevztahují předpisy zákona čis. 20/10 ř. z. Není sporné, že žalobce byl v soukromé službě u žalované, která není drahou státní, nýbrž drahou soukromou náležející akciové společnosti. Jest proto použiti v souzené věci ustanovení obecného zákoníka občanského o smlouvě služební. V § 1158 obč. zák. se rozeznává služební poměr ujednaný na dobu určitou nebo na dobu neurčitou, dále služební poměr smluvený na zkoušku nebo na dobu přechodné potřeby a konečně služební poměr smluvený na dobu života. Pojem »definitivního ustanovení« zaměstnance v soukromých službách není však v obč. zákoně nijak upraven. Dovolatel ze svého definitivního ustanovení vyvozuje, že by jeho služební poměr mohl býti rozvázán výpovědí se strany žalované jenom tehdy, kdyby se žalobce dopustil nějakého služebního poklesku. Ale v tom nelze mu dáti za pravdu. Z pouhé skutečnosti, že soukromý zaměstnanec byl ustanoven »definitivně«, neplyne ještě o sobě, že služební poměr jest ujednan s vyloučením výpovědi nebo s takovým omezením možnosti výpovědi na straně zaměstnavatelově, jaké má na mysli dovolatel. Vyloučení nebo podstatné omezení výpovědní volnosti bylo by lze pokládati za ujednané jen tehdy, kdyby došlo k výrazu mezi smluvními stranami tak jasné a zřetelné, že by nemohla býti nijaká pochybnost o tom, že obě smluvní strany takové závazné ujednání skutečně zamýšlely (srovnej též rozhodnutí čis. 1498, 3927, 12359 Sb. n. s.). To však nebylo v souzeném případě prokázáno. Není-li tu ani služební řád, který by pojem udělení definitivy blíže vymezoval a který by zároveň náležitě stanovil vzájemné závazky žalobce jako zaměstnance, ani jasné a zřetelné ujednání smluvních stran v tomto směru, tedy nelze z pouhé skutečnosti, že byla žalobci udělena definitiva, ještě usuzovati, že tím byl mezi smluvními stranami ujednan služební poměr nevypověditelný (na dobu života) nebo sice vypověditelný, ale jen za určitých zvláštních předpokladů. **Marně** poukazuje dovolatel po té stránce na předpisy platné pro zaměstnance čs. státních drah, neboť služební poměry těchto zaměstnanců

jsou upraveny zvláštními předpisy jen pro ně platnými (vládní nařízení č. 15/27 Sb. z. a n.), jichž na žalobce jako zaměstnance ve službách soukromé akciové společnosti nelze obdobně vůbec použítí, a to ani za účelem výkladu pojmu udělení definitivy. Pro posouzení důvodnosti žalobního nároku na zaplacení služného za měsíc červenec 1932 stačí uvažovati o tom, jaký význam mělo definitivní ustanovení žalobcovo pro možnost rozvázání služebního poměru výpovědí. Jaký význam měla »definitiva« v jiných směrech, jest pro tento spor nerozhodné. Nebyla-li se žalobcem ujednána smlouva s vyloučením výpovědi nebo s omezením možnosti výpovědi jen za určitých zvláštních předpokladů a nebyla-li s ním ujednána ani zvláštní výpovědní lhůta, byla žalovaná oprávněna rozvázati služební poměr se žalobcem zákonnou výpovědí podle § 1158, poslední odst. obč. zák., a to podle § 1159 a) obč. zák. s výpovědní lhůtou čtyřnedělní (srov. rozhodnutí č. 12359 Sb. n. s.). Tato výpovědní lhůta byla žalovanou nejen zachována, nýbrž byla ještě prodloužena. Ustanovení § 1158, odst. 3 obč. zák. o šestiměsíční lhůtě výpovědní, vyhrazené ovšem jen zaměstnanci, nelze tu vůbec použítí, protože nebylo prokázáno, že byl se žalobcem smluven služební poměr na dobu delší pěti let anebo na dobu života.

Čís. 15367.

Ak je žalovaná konkurzná podstata, aby uznala vlastnícke právo k sume deponovanej u súdu a aby táto suma bola poukázaná do rúk žalobníka bez ohľadu na prípadné nároky žalovanej strany, ide o nárok na vylúčenie veci z konkurznej podstaty podľa § 47 konk. por. a nejde o excindační žalobu podľa § 92 ex. zák., hoci suma tá deponovaná bola v dôsledku exek. zabavenia, ktoré sa stalo na návrh vymahajúcich veriteľov osoby, na ktorú bol neskôr uvalený konkurz.

(Rozh. z 3. septembra 1936, R IV 300/36.)

Čs. erár zabavil v bernej exekúcii pohľadávku firmy Jozef S. na výplatu poistnej sumy 35.000 Kč a suma táto bola uložená do súdneho depozitu. Na firmu Jozef S. bol pozdejšie uvalený konkurz. Žalobníci domáhali sa žalobou, podanou u krajského súdu v U., proti I. konkurznej podstate firmy Jozef S. a II. proti čs. eráru, aby bolo uznané ich vlastnícke právo k uvedenej zabavenej a u súdu deponovanej sume a žiadali, aby táto suma bola poukázaná do ich rúk bez ohľadu na prípadné nároky žalovanej konkurznej podstaty. V r c h n ý s ú d spor z úradnej moci zastavil pre sporu prekážajúcu okolnosť podľa § 180 č. 3 Osp. z toho dôvodu, že pre rozhodnutie sporu je podľa § 92 ex. zák. výlučne príslušný okresný súd. N a j v y š š í s ú d rekurzu žalobníkov dotyčne I. žalovanej konkurznej podstaty vyhovel, napadnuté usnesenie zmenil a vyriekol, že niet sporu prekážajúcej okolnosti podľa § 180 č. 3 Osp. D ô v o d y: Zo žalobného petitu, ktorým sa žalobníci domáhajú uznania svojho vlastníckeho práva k sume, deponovanej u okresného